

OSEBNO

KOMENTAR

DOMINIK URAK

dominik.urak@gmail.com

Vojna in mir

V knjigi z istim naslovom Lev Nikolajevič Tolstoj piše o Napoleonovem pohodu na Rusijo v 19. stoletju. Medtem ko se je Napoleon s svojo vojsko bližal Moskvi, se je tedanja ruska aristokracija pogovarjala med seboj prav v jeziku napadalca. Tuja in za takratne razmere geografsko daleč oddaljena francoščina je za višji sloj simbolizirala izvoljenost, ekskluzivnost in eleganco. Ruščina je bila le jezik tlačanov in kmetov, ni bila vredna niti toliko, da bi se je naučili višji sloji.

Rusija je bila že od nekdaj tesno povezana z Zahodom in z Evropo. Slovanski jezik, zgodovinske povezave, krščanstvo in kultura so združujoči elementi. Dve tretjini ruskega prebivalstva živita geografsko gledano v evropskem delu države, obstajajo dokaj tesni gospodarski odnosi ter sodelovanja na znanstvenem področju med Rusijo in državami Evropske unije. Če bi dosledno izpeljal to misel do konca, bi ta komentar lahko zaključil s pozitivno noto, češ da se je Rusija že od zdavnaj zgledovala po Zahodu in Evropi in da hrepeni po njenem mestu v skupnosti evropskih držav. V za dva naroda in dve državi izjemno težkih in temnih časih pa mi ni do tega. Preveč tragični in pretresljivi so dogodki zadnjih dni, preveč temni so dnevi, ko skozi trpljenje dveh narodov trpimo vsi mi in vsa naša Evropa.

Ostanimo pri jeziku. Tolstoj v romanu *Vojna in mir* opisuje situacijo, v kateri se ruska aristokracija pogovarja v jeziku, ki ga preprost in večinski narod in lastni ljudje ne razumejo. To aristokracijo oz. višji sloj v Rusiji bi danes lahko imenovali elito. Kot v 19. stoletju tako tudi danes opažamo odcepitev majhne in vplivne skupine lju-

di od večinskega prebivalstva. Elitna skupina, ki si je polastila državne strukture in ljudstvo in sedi za stenami Kremlja sicer razume jezik prebivalstva, ampak kljub temu ni pripravljena poslušati ljudstva. Centralna oseba te sodobne ruske elite je podobna liku iz Tolstojevega romana, saj je povsem izgubila pregled nad tem, kaj si narod dejansko želi in kako pomagati ljudem pri reševanju vsakdanjih problemov. Namesto da bi ponižni služabnik naroda – tako se redno sam rad imenuje – pristno služil narodu, si je skozi leta skupaj s svojimi podporniki domislil paralelen svet. To je svet, v katerem je Rusija postala žrtev informacijske vojne s strani Zahoda in v katerem so si od mamil odvisni nacisti polastili Ukrajino. Že samo pisanje teh vrstic je absurdno.

Po dežju posije sonce, kajne? Po vojni bo nastopil mir. Seveda, nekega dne se bo pobijanje bratskih narodov končalo in megla na bojiščih se bo porazgubila. Tistega dne pa bo mogoče že prepozno za našo Evropo, ki je zgrajena na načelih pravne države, mednarodnega prava in skupnih vrednot. Rešitev in začetek konca konflikta lahko pride prav od tam, od koder je priletel prvi kamen – iz notranjih sten Kremlja. Člani ožjega kroga naj bi se drug za drugim, korak za korakom, odvrnili od očitno gluhega vodja in se obrnili nazaj k narodu. Začeti se morajo spet pogovarjati v jeziku lastnega prebivalstva.

Ko je Napoleon leta 1812 zavzel Moskvo, jo je moral, saj je bila od domačinov namenoma zažgana, kmalu zaradi uničujočega požara in nastopajoče zime neslavno zapustiti. Neslavno in z velikim madežem se v teh dneh Rusija oddaljuje od Evrope in od miru.